

गण्डकी प्रदेश सरकार
स्वास्थ्य मन्त्रालय
स्वास्थ्य निर्देशनालय
गण्डकी आयुर्वेद औषधालय
लेखनाथ, कास्की

मिति :- २०८१।०७।०४

सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन, २०६४ को दफा ५(३) र नियमावली २०६५ को नियम ३ बमोजिम
प्रकाशित विवरण

आ. व. २०८१।०८२ प्रथम त्रैमासिकको (२०८१ श्रावण देखि आश्विन मसान्त सम्म)

१. कार्यालयको स्वरूप र प्रकृति:

आयुर्वेद चिकित्सा वैदिक कालदेखि शास्त्रत रुपमा चल्दै आएको चिकित्सा हो । वि. सं. २०२४ मा यस कार्यालय गण्डकी अञ्चल आयुर्वेद औषधालयको रुपमा वेगनासमा स्थापना भएको थियो । त्यस पछि वि. सं. २०५८ मा आयुर्वेद विभागबाट जिल्लामा रहेका साधारण औषधालयहरुको आर्थिक कारोबार जिल्लास्तरीय कार्यालयबाट गर्ने निर्णय भए अनुसार सदरमुकाम बाहिर रहेका जिल्लास्तरीय कार्यालयहरु जिल्ला सदरमुकाम ल्याउने नीति अनुसार लेखनाथ ३, अर्घौमा रहेको लेखनाथ आयुर्वेद औषधालयको भवनमा स्थानान्तरण गरि यहाँ स्थित औषधालयलाई वेगनास आयुर्वेद औषधालयको रुपमा वेगनासमा स्थानान्तरण गरिएको थियो । यसपछि निरन्तर रुपमा यस कार्यालय संचालनमा रहेको छ । देशको संघिय संरचना अनुसार यस कार्यालय प्रदेश अन्तर्गत रही गण्डकी प्रदेश सरकारको २०७७ वैशाख २३ को निर्णय अनुसार गण्डकी आयुर्वेद औषधालयको नाममा रहेको छ । यस कार्यालयले स्थापना देखि नै आयुर्वेद चिकित्सा सेवा दिदै आइरहेको छ ।

२. कार्यालयको काम, कर्तव्य र अधिकार :

- नेपाल तथा सरकारद्वारा सञ्चालित आयुर्वेद स्वास्थ्य सेवा सम्बन्धी कार्यक्रमहरु गर्ने ।
- अन्य दैनिक प्रशासनिक कार्यहरु गर्ने ।

३. क) कर्मचारी दरबन्दी तेरिज र पदपूर्ति विवरण :

क्र. सं.	पद	सेवा	समुह	श्रेणी/तह	दरबन्दी	पदपूर्ति	रिक्त	कैफियत
१	आयुर्वेद चिकित्सक	स्वास्थ्य	आयुर्वेद	आठौँ	१	१	०	
२	कविराज	स्वास्थ्य	आयुर्वेद	पाचौँ/छैठौँ/सातौँ	१	१	०	
३	वैद्य	स्वास्थ्य	आयुर्वेद	चौथौँ/पाचौँ/छैठौँ	१	१	०	
४	सह/लेखापाल	प्रशासन	लेखा	पाचौँ/छैठौँ/सातौँ	१	१	०	संघ कामकाज
५	कार्यालय सहयोगी	प्रशासन	प्रशासन	श्रेणी विहिन	२	२	०	२ करार

ख) कार्यालयमा रहने कर्मचारी संख्या र कार्य विवरण :

क्र. सं.	पद (हालको)	तह/श्रेणी	कर्मचारीको नाम थर	जिम्मेवारी	कैफियत
१	आयुर्वेद चिकित्सक	आठौं	डा.शंकर गौतम	कार्यालय प्रमुख	
२	कविराज निरिक्षक	छैठौं	श्री रामकृष्ण भूजेल मगर	प्रशासन, सूचना अधिकारी, भण्डार शाखा	
३	वैद्य निरिक्षक	छैठौं	श्री सीता शर्मा	तथाङ्ग, औषधी वितरण	
४	लेखापाल	पाँचौं	श्री कृष्ण प्रसाद पौडेल	लेखा तथा आर्थिक प्रशासन	
५	कार्यालय सहयोगी	श्रेणी विहिन पाँचौं	श्री बाबुराम भण्डारी	प्रशासन	०८१/०६/१९ बाट अनिवार्य अवकाश
६	कार्यालय सहयोगी	श्रेणीविहिन	श्री मन ब. खत्री	दरबन्दी करार	०८१ पौष मसान्तसम्म
७	कार्यालय सहयोगी	श्रेणीविहिन	श्री शोभा खनाल	दरबन्दी करार	०८१ पौष मसान्तसम्म
८	आयुर्वेद चिकित्सक	आठौं	डा.दीक्षा पौडेल	कार्यक्रम करार	०८१ पौष मसान्तसम्म
९	आयुर्वेद चिकित्सक	आठौं	डा.अनिल थापा	कार्यक्रम करार, भेडावारी प्रा.स्वा.केन्द्र, भिंडावारी	०८१ पौष मसान्तसम्म
१०	आयुर्वेद चिकित्सक	आठौं	डा.सुभाष भुजेल	छात्रवृत्ति करार	०८१ भाद्र २५ देखि
११	आयुर्वेद चिकित्सक	आठौं	डा.विपिन बन्धु आचार्य	छात्रवृत्ति करार	०८१ कात्तिक ०४ देखि
१२	ल्याब टेक्निसियन	पाँचौं	श्री हेमन्त राना मगर	कार्यक्रम करार	०८१ पौष मसान्तसम्म
१३	कविराज	पाचौं	श्री शारदा के. सी.	कार्यक्रम करार	०८१ पौष मसान्तसम्म
१४	अकुपञ्चर सहायक	पाचौं	श्री सोस्तिका श्रेष्ठ	कार्यक्रम करार	०८१ पौष मसान्तसम्म
१५	अ.न.मी.	चौथो	श्री नितु त्रिपाठी	कार्यक्रम करार	०८१ पौष मसान्तसम्म
१६	वैद्य	चौथो	श्री सरीता पौडेल	कार्यक्रम करार, भेडावारी प्रा.स्वा.केन्द्र, भिंडावारी	०८१ पौष मसान्तसम्म
१७	अभियानकर्ता		श्री अर्जुन डगौरा.	करार नागरिक आ. से. केन्द्र, सिक्लेस, मादी १	०८१ पौष मसान्तसम्म
१८	अभियानकर्ता		श्री जमुना लामिछाने	करार नागरिक आ. से. केन्द्र, नागडाँडा, अन्नपूर्ण १	०८१ पौष मसान्तसम्म
१९	अभियानकर्ता		श्री गोविन्द आचार्य	करार नागरिक आ. से. केन्द्र, पुम्दीभुम्दी, पोखरा २२	०८१ पौष मसान्तसम्म
२०	अभ्यङ्गकर्ता		श्री कविता अधिकारी	कार्यक्रम करार	०८१ पौष मसान्तसम्म
२१	अभ्यङ्गकर्ता		श्री सन्तोष भुजेल	कार्यक्रम करार	०८१ पौष मसान्तसम्म
२२	अभ्यङ्गकर्ता		श्री मन्जु ढुंगाना	कार्यक्रम करार, भेडावारी प्रा.स्वा.केन्द्र, भिंडावारी	०८१ पौष मसान्तसम्म

४. कार्यालयबाट प्रदान गरिने सेवा :

- विरामी परिक्षण तथा निःशुल्क औषधी वितरण
- प्रयोगशाला सेवा (सःशुल्क)
- स्वस्थ जीवन कार्यक्रम परामर्श
- पंचकर्म अन्तर्गतको पूर्वकर्म अर्थात स्नेहन, स्वेदन, जानु वस्ति, कटि वस्ति, शिरोधारा आदि
- शल्य कर्म, क्षार कर्म, अग्नि कर्म, शिरा वेद, जलौका, मर्म चिकित्सा
- स्वस्थ जीवनशैली परिवर्तन तथा भान्छा सुधार कार्यक्रम

५. सेवा प्रदान गर्न लाग्ने दस्तुर र अवधि :

क्र. सं.	सेवाको किसिम	कोठा नं.	उपलब्ध सेवाहरु	समय	लाग्ने शुल्क	लाग्ने समय	जिम्मेवार शाखा तथा कर्मचारी	गुनासो सुन्ने अधिकारी/कोठा नं.
१	विरामीको नाम दर्ता		सोधपुछ/ नाम दर्ता	१०:०० देखि ३:०० बजे सम्म (शुक्रबार १०:०० देखि १:००)	नियमानुसार	तुरन्त	सम्बन्धीत शाखा/कर्मचारी	कार्यालय प्रमुख/ कोठा नं. ११
२	बहिरङ्ग सेवा ओ.पी.डि	१	विरामी परिक्षण	विरामीको स्वास्थ्य परिक्षण परामर्श तथा उपचार	निःशुल्क	तुरन्त	प्राविधिक कर्मचारी	कार्यालय प्रमुख/ कोठा नं. ११
३	प्रयोगशाला सेवा/ल्याब सेवा	४	रगत, दिसा, पिसाब आदिको परिक्षण	विहान १०:०० बजे देखि ३:०० बजे सम्म	नियमानुसार	परामर्श अनुसार	प्राविधिक कर्मचारी	कार्यालय प्रमुख/ कोठा नं. ११
४	पञ्चकर्म/ पुर्वकर्म सेवा	५	स्नेहन, स्वेदन, शिरोधारा, वस्ति, नस्य, आदि	११:०० देखि ३:०० बजेसम्म	नियमानुसार	परामर्श अनुसार	सम्बन्धीत शाखा/प्राविधिक कर्मचारी	कार्यालय प्रमुख/ कोठा नं. ११
५	शल्य चिकित्सा सेवा	६	क्षारसूत्र कक्ष	११:०० देखि ३:०० बजेसम्म	नियमानुसार शुल्क लाग्ने	परामर्श अनुसार	सम्बन्धीत शाखा/प्राविधिक कर्मचारी	कार्यालय प्रमुख/ कोठा नं. ११
६	औषधि वितरण		औषधि वितरण कक्ष	१०:०० देखि ३:०० बजे सम्म (शुक्रबार १०:०० देखि २:००)	निःशुल्क	तुरन्त	सम्बन्धीत शाखा/कर्मचारी	कार्यालय प्रमुख/ कोठा नं. ११
७	जेष्ठ नागरिक स्वास्थ्य प्रवर्द्धन सेवा		रसायन औषधि वितरण जेष्ठ नागरिक परिचय पत्र आवश्यक	१०:०० देखि ३:०० बजे सम्म (शुक्रबार १०:०० देखि २:००)	निःशुल्क	तुरन्त	सम्बन्धीत शाखा/कर्मचारी	कार्यालय प्रमुख/ कोठा नं. ११
८	स्तनपायी आमालाई मातृशिशु सुरक्षार्थ स्तन्यवर्धक औषधि वितरण		दुग्धवर्धक औषधि वितरण	१०:०० देखि ३:०० बजे सम्म (शुक्रबार १०:०० देखि २:००)	निःशुल्क	तुरन्त	सम्बन्धीत शाखा/कर्मचारी	कार्यालय प्रमुख/ कोठा नं. ११
९	जीवनशैली परिवर्तन तथा योग		योग अभ्यास तथा स्वस्थ रहने परामर्श	कार्यालयको तालिका अनुसार	निःशुल्क	तुरन्त	सम्बन्धीत शाखा/कर्मचारी	कार्यालय प्रमुख/ कोठा नं. ११
१०	लेखा तथा प्रशासनिक कार्य	९	लेखा र प्रशासन सम्बन्धी कार्यहरु	१०:०० देखि ५:०० बजे सम्म (शुक्रबार १०:०० देखि ३:००)	नियमानुसार	नियमानुसार	सम्बन्धीत शाखा/कर्मचारी	कार्यालय प्रमुख/ कोठा नं. ११

नागरिक वडापत्रमा उल्लेख भए अनुसार तथा ऐन कानूनमा तोकिए बाहेक सेवा प्रदान गर्न लाग्ने दस्तुर र अवधि नियमानुसार हुनेछ ।

६. निर्णय गर्ने प्रक्रिया र अधिकार :

यस कार्यालयका कर्मचारी बैठक र कार्यालय प्रमुख

७. निर्णय उपर उजुरी सुन्ने अधिकारी : कार्यालय प्रमुख

८. सम्पादन गरेको कामको विवरण :

पूँजीगत बजेट अन्तर्गत :

- आधुनिक स्वेदन उपकरण खरिदको लागि अध्ययन अवलोकन गरिएको ।
- IPD सेवा संचालनको लागि आवश्यक Patient Bed लगायतका स्वास्थ्य सम्बन्धी सामग्रीहरु स्वास्थ्य सेवा विभागबाट हस्तान्तरण गरी ल्याईएको ।
- IPD सेवा संचालनको लागि आवश्यक शौचालय निर्माणको ठेक्का सम्झौता भई कार्यादेश दिईएको ।
- IPD सेवा सुचारुको लागि आवश्यक भवन निर्माणको लागि DPR निर्माण सम्झौता भई कार्यादेश दिईएको ।
- IPD सेवा संचालनको लागि आवश्यक कार्यालय भवनको मर्मत सम्भार लगायतको सम्झौता भई कार्यादेश दिईएको ।
- IPD सेवा संचालनको लागि आवश्यक औषधी र्याक लगायतका फर्निचर खरिद सम्पन्न ।

सामानिकरण बजेट अन्तर्गत

- औषधालयमा आउने विरामीहरुको परिक्षण, परामर्श एवं निःशुल्क उपलब्ध औषधि वितरण गरिरहेको ।
- पञ्चकर्म(पुर्वकर्म), क्षारसूत्र, अग्निकर्म, शिरावेद, मर्म चिकित्सा, अकुपंचर चिकित्सा, प्रयोगशाला परिक्षण संचालन गरिरहेको ।
- कार्यक्रम करारमा गत वर्ष कार्यरत जनशक्तिहरुको कार्यसंपादन मुल्यांकनको आधारमा सेवा करार सम्झौता गरी सम्पूर्ण सेवा निरन्तरता दिईएको ।
- कार्यक्रमहरु कार्यान्वयन हुने प्रक्रियामा रहेका ।

सशर्त बजेट अन्तर्गत

- औषधालयमा आउने विरामीहरुको परिक्षण, परामर्श एवं निःशुल्क उपलब्ध औषधि वितरण गरिरहेको ।
- पञ्चकर्म(पुर्वकर्म), क्षारसूत्र, स्वास्थ्य जीवनशैली परामर्श, जेष्ठ नागरिक कार्यक्रम संचालन गरिरहेको ।
- अत्यावश्यक २३ प्रकारका आयुर्वेद औषधीहरुको खरिद दाखिला भई भुक्तानी हुने क्रममा रहेको ।

९. सूचना अधिकारी र प्रमुखको नाम र पद :

श्री रामकृष्ण भूजेल मगर, कविराज निरिक्षक, सूचना अधिकारी, ९८५६०४८७९९
डा. शंकर गौतम, आयुर्वेद चिकित्सक, कार्यालय प्रमुख, ९८५६००५५२८

१०. ऐन, नियम, विनियम वा निर्देशिकाको सूची :

- आयुर्वेद चिकित्सा परिषद् ऐन, २०४५
- आयुर्वेद स्वास्थ्य नीति, २०५२
- नेपाल स्वास्थ्य सेवा ऐन, २०५३
- नेपाल स्वास्थ्य सेवा नियमावली २०५५
- स्वास्थ्य संस्था स्थापना तथा स्तरोन्नति मापदण्ड सम्बन्धी निर्देशिका, २०७०
- आयुर्वेद सेवा कार्यक्रम संचालन निर्देशिका, २०७१
- वार्षिक रुपमा प्राप्त हुने आयुर्वेद सेवा संचालन मार्गदर्शन/निर्देशिका/मापदण्ड

११. आम्दानी, खर्च तथा आर्थिक कारोवार सम्बन्धी अद्यावधिक विवरण :

बजेट/ब.उ.शी. नं.	विनियोजित बजेट	२०८१ आश्विन मसान्त सम्मको खर्च	प्रतिशत	कैफियत
चालु/३५००३०१५३	१९६,७७,०००।	२,६९८,१६१।७०	१४%	
पूँजीगत/३५००३०१५४	५६,००,०००।	६६,५६०।००	२%	
शसर्त/३५०९११३३३	३७,३७,०००।	४,५०,०५१।००	४%	

१२. सार्वजनिक निकायको वेबसाईट भए सो को विवरण :- www.gaa.gandaki.gov.np

१३. सार्वजनिक निकायको परेका सूचना माग सम्बन्धी निवेदन र सूचना उपलब्ध गराएको विवरण :- माग नभएको